

Recomendación dos valedores universitarios do SUG sobre o traslado das vítimas de violencia de xénero no ámbito universitario

CONTEXTO NORMATIVO

A Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero, recolle que os poderes públicos non poden ser alleos á violencia de xénero, que constitúe un dos ataques máis flagrantes a dereitos fundamentais como a liberdade, a igualdade, a vida, a seguridade e a non discriminación proclamados na Constitución española, e sinala que estes mesmos poderes públicos teñen, conforme ao disposto no seu artigo 9.2, a obriga de adoptar medidas de acción positiva para facer reais e efectivos ditos dereitos, removendo os obstáculos que impiden ou dificultan a súa plenitude.

Lamentablemente para as vítimas de violencia de xénero, a única solución eficaz en moitos casos é poñer terra de por medio. A pesares dos case tres lustros que teñen transcorrido xa desde a promulgación da LO 1/2004, o desamparo en que se encontran as vítimas de violencia de xénero segue a ser a norma nas universidades españolas. A falla dunha regulamentación específica que considere o traslado entre universidades das vítimas de violencia de xénero fai inviable a inmediatez e a adecuación do destino, tan necesarios para fuxir do acoso e atenuar, na medida do posible, o desarraigo que se produce co traslado.

O Real decreto lexislativo 5/2015, do 30 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei do Estatuto Básico do Empregado Público, recolle explicitamente que as mulleres vítimas de violencia de xénero que se vexan obrigadas a abandonar o posto de traballo na localidade en que viñan prestando os seus servizos, para facer efectiva a súa protección ou o dereito á asistencia social integral, terán dereito ao traslado a outro posto de traballo propio do seu corpo, escala ou categoría profesional (artigo 82).

A Resolución do 25 de novembro de 2015, da Secretaría de Estado de Administracións Públicas, pola que se establece o procedemento de mobilidade das empregadas públicas vítimas de violencia de xénero, considera a Mobilidade das empregadas públicas procedentes doutras Administracións públicas para incorporarse ao ámbito da Administración Xeral do Estado (artigo 7.1).

A Resolución do 16 de novembro de 2018, da Secretaría de Estado de Función Pública, pola que se publica o Acordo da Conferencia Sectorial de Administración Pública, pola que se aproba o Acordo para favorecer a mobilidade interadministrativa das empregadas públicas vítimas de violencia de xénero, vén finalmente a completar o marco lexislativo xeral para o traslado das vítimas entre todas as Administracións Públicas, en termos de reciprocidade.

TRASLADO ENTRE UNIVERSIDADES

Cando as vítimas de violencia de xénero forman parte do cadro de persoal dunha Universidade, o seu traslado ten moi difícil encaixe mentres as barreiras derivadas da autonomía universitaria non se fagan totalmente permeables a esta cuestión e se realicen os axustes normativos que se precisan. É de vital importancia que ao desarraigo que sofre a vítima por ter que cambiar de localidade xeográfica non se lle sume unha mala acollida no seu novo entorno laboral por truncar lexítimas expectativas de consolidación ou de mellora do persoal da universidade de destino.

Debido á natureza e funcións propias do traballo que desenvolve, a cuestión resulta especialmente dificultosa no caso do PDI, sobre todo naquelas áreas de coñecemento que contan con pouco profesorado na universidade de destino. A día de hoxe, o traslado das profesoras vítimas de violencia de xénero entre universidades, e máis aínda entre universidades de distintos sistemas universitarios -única vía en moitos casos para poñer a necesaria distancia de

por medio-, convértese, no mellor dos casos, nunha tarefa ardua, moi lenta e con serias dificultades para garantir o indispensable sixilo requirido.

O deostado Real decreto-lei 14/2012, do 20 de abril, de medidas urxentes de racionalización do gasto público no ámbito educativo, adoece da flexibilidade necesaria para que as universidades poidan dar fácil acomodo ás profesoras vítimas de violencia de xénero entre o persoal dos departamentos, sen ter que acudir aos voluntarismos. A previsión e provisión de recursos adicionais para atender a estas situacións, unha maior flexibilidade na dedicación do profesorado afectado (maior ou menor dedicación á docencia, á investigación ou á difusión do coñecemento) e ata un posible incremento na oferta de optatividade nos plans de estudio, son medidas que facilitarían enormemente a acollida e a integración das vítimas no seu novo destino.

De igual modo que no caso do persoal, ás estudantes vítimas de violencia de xénero debe achandárselles totalmente o camiño para que poidan trasladarse a outra universidade de maneira inmediata e en calquera momento do curso, dispoñendo das axudas que precisen (aloxamento, axudas sociais, ...) para poder continuar cos seus estudos. A supresión das barreiras relativas ao número mínimo de créditos superados ou ás porcentaxes de admisión en caso de traslado debería ser explicitamente recoñecida.

RECOMENDACIÓN

Tras debater conxuntamente a cuestión coas responsables das unidades de igualdade das tres universidades, e no convencemento de que facilitar o traslado das vítimas de violencia de xénero en caso necesario, sexa cal for o colectivo ao que pertencen, debe ser unha cuestión prioritaria das universidades, como administracións públicas responsables e de vangarda, os valedores universitarios das tres universidades galegas recomendamos aos nosos reitores que se impliquen activamente nesta problemática, procurando unha decidida actuación da CRUE para que, a través do Consello de Universidades ou por calquera outra vía que se estime oportuno, se impulse a

aprobación urxente dunha normativa que permita unha mobilidade áxil, eficaz e o menos traumática posible das vítimas de violencia de xénero no ámbito universitario, rompendo coas actuais barreiras que o impiden. A implicación do Consello Galego de Universidades podería igualmente sumar neste proceso de impulso e, particularmente, na resolución de cuestións que puideran afectar de maneira específica ao SUG.

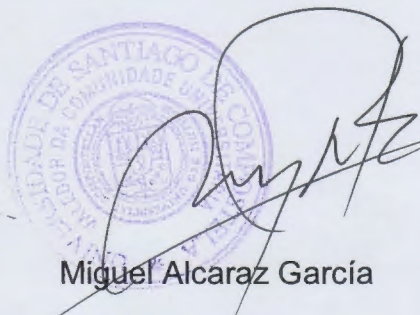
En Santiago de Compostela, a 23 de abril de 2019



Enrique Martínez Ansemil

Valedor Universitario

Universidade da Coruña



Miguel Alcaraz García

Valedor da Comunidade Universitaria

Universidade de Santiago de Compostela



Argimiro Rojo Salgado

Presidente do Tribunal de Garantías

Universidade de Vigo

Sr. REITOR DA UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Sr. REITOR DA UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

Sr. REITOR DA UNIVERSIDADE DE VIGO